

Mál nr. 329/2022

Nafn málskotsaðila (M)

Nafn varnaraðila (V)

Heiti vátryggingar: Ábyrgðartrygging atvinnureksturs.

Nafn vátryggingartaka ábyrgðartryggingar (X)

Skaðabótaábyrgð. Sveitarfélag.

Gögn.

1. Málskot móttakið 17. október 2022.
2. Bréf V dags. 27. október 2022.
3. Bréf lögmanns M, dags. 9. nóvember 2022.
4. Bréf V, dags. 14. nóvember 2022.

Málsatvik.

Í málskoti kemur fram að M hafi fallið í skurð við heimili sitt hinn 5. september 2020 að kvöldi til og þannig hlotið líkamstjón. Nánar tiltekið hafi verið framkvæmdir í gangi í þeirri götu sem M býr í og svæði sundurgrafið vegna endurnýjunar lagna, sem og hafi verið göngubrýr yfir skurði. M lýsir atvikum þannig að hún hafi gengið yfir neðstu göngubrúna í neðstu innkeyrslu við það hús sem er neðst í húsalengju og ætlað að ganga að sínu húsi sem er efst í þeirri lengju. Hún kveðst hafa verið á göngustíg og þegar hún hafi tekið beygju að næstu brú við göngustíginn hafi hún runnið til og fallið um tvo metra ofan í skurð. Myndir eru af vettvangi með gögnum málsins. M kveðst hafa tilkynnt um atvikið strax til X, en borðar hefi verið settir upp strax eftir það. Í svari starfsmanns X frá 8. september 2020 kemur fram að hann hafi haft samband daginn áður við eftirlitsmann og verktaka á svæðinu, til að taka út aðstæður og gera úrbætur. Ennfremur segir í þeim tölvupósti að sami starfsmaður hafi sent myndir „...sem sýna hvar slysið varð til enn betri glöggvunar hvar úrbóta á gönguleiðum er þörf.“ Í tjónstilkynningu M til V kemur fram að göngustígur þar sem hún féll hafi verið „...sundurgraffinn og nokkuð illfær og óupplýstur.“ Í endurriti dagbókarfærslu lögreglu vegna atviksins kemur fram að M hafi verið að koma heim ásamt manni sínum og sagt lögreglu að henni hafi skrikað fótur og hún þannig fallið í skurð. Í dagbókarfærslunni kemur fram að M hafi verið áberandi ölvuð. Í bráðamóttökuskrá dags. 5. september 2020 kemur fram að M lýsti aðdraganda líkamstjóns síns þannig að hún hafi runnið til og ofan í skurð við hús sitt eftir að hún kom heim með leigubíl eftir að hafa verið úti að borða. Þar kemur fram að M hafi verið í uppnámi yfir ástandi og „...talsvert drukkin við komu.“ Í málinu liggur einnig fyrir yfirlýsing nágranna M um að lítið eða ekkert hafi verið af öryggisborðum meðfram skurði og gönguleið hættuleg þeim sem átti leið um á tjónsdegi, stígur hafi verið mjór meðfram honum og búið að fjarlægja alla lýsingu í götunni.

M telur að X beri skaðabótaábyrgð á líkamstjóni því sem hún hlaut í greint sinn og telur aðstæður við húsalengju, hvar hún býr í einu húsanna, hafi verið óforsvaranlegar. M telur að þó framkvæmdir hafi verið í gangi í einhvern tíma þá hafi gönguleið verið breytt skömmu fyrir hennar slys, eða síðdegis daginn áður, og ekki gengið nægilega vel frá þeirri breytingu m.t.t. öryggis vegfarenda. Tilkynnt að breytingar væru fyrirhugaðar en ekki hvernig þær yrðu, en síðan hafi komið í ljós að engar fallvarnir eða merkingar hafi verið við þann skurð sem M féll í. M telur að þetta hafi verið fyrstu breytingar sem gerðar hafi verið síðan í júní sama ár. Myrkur hafi verið þegar hún gekk þarna um og þannig hafi svæðið verið slysaöldra. M vísar til þess að X hafi haft yfirumsjón með framkvæmdum og því samræmingaraðili öryggis- og heilbrigðisráðstafana á verkstað í skilningi reglan nr. 547/1996 um öryggi, aðbúnað og hollustuhætti á byggingarvinnustöðum og við aðra tímabundna mannvirkjagerð. M vísar einnig til ákvæða í viðauka reglnanna um að tryggja skuli öryggi við slíkar framkvæmdir og m.a.. lýsingu og merktar gönguleiðir. M telur að í þessum reglum komi fram staðfesting grundvallarsjónarmiða sem eigi almennt við um öryggisráðstafanir við jarðvinnu og jarðframkvæmdir, óháð því hvort verið sé að gera við lagnakerfi eða byggja hús. M vísar til þess að umferðarleið hafi verið breytt eftir hennar slys og því verði að meta X fyrri aðstæður til sakar. Einnig telur M að hún hafi sýnt aðgát og ekki verið ölvuð, þó hún hafi verið í uppnámi þegar lögregla kom á vettvang og þegar hún kom á bráðamóttöku.

V hefur hafnað bótaskyldu og telur að M ásamt öðrum íbúum á svæðinu hafi verið kunnugt um framkvæmdir sem hafi verið á vegum X og veitufyrirtækis frá júní 2020, farið hafi verið í hús og íbúum

kynntar eðli framkvæmdanna. V telur að öllum íbúum hafi mátt vera ljóst að talsvert raskt yrði í götunni og aðgengi erfiðara að þeirra húsum þannig að sýna þyrfti aðgæslu. V telur gildissvið reglna nr. 547/1996 ekki eiga við þar sem ekki hafi verið um húsbyggingu að ræða heldur endurbætur á lagnakerfi. Einnig bendir V á að skv. upplýsingum frá X hafi verið reynt að gera gönguleiðir sem best úr garð gerðar með grúsarlagi og brúm með handriðum yfir skurði. Einnig vísar V til þess að húseigandi í götunni hafi sjálfur verið í framkvæmdum á sinni lóð sem leiddi til þrengsla og minni möguleika á öruggari gönguleiðum. V telur tjónatvikið fyrst og fremst hægt að rekja til aðgæsluleysis M þar augljóslega þurfti að gæta sérstakrar aðgæslu og til ölvunar M.

Álit.

Ágreiningur þessa máls lýtur að því hvort líkamstjón M sé bótaskyld úr ábyrgðartryggingu X hjá V. Í málinu liggja fyrir myndir af húsagötu þeirri sem M þurfti að ganga um til að komast heim til sín að kvöldi 5. september 2020, auk þess sem fyrir liggur að framkvæmdir höfðu verið frá því í júní á svæðinu. M vísar til þess í málskoti að gönguleiðum hafi verið breytt degi fyrir slys hennar og í gögnum málsins og því sem haft er eftir starfsmönnum X verður ekki séð að því sé sérstaklega mótmælt. Í tölvupósti frá starfsmanni X 8. september 2020 kemur fram að sendar hafi verið myndir „...sem sýna hvar slysið varð til enn betri glöggvunar hvar úrbóta á gönguleiðum er þörf.“ og haft samband við eftirlitsmann og verktaka. Einnig er því ekki mótmælt að borðar hafi verið settir upp við gönguleiðir eftir að slysið varð. Engar frekari upplýsingar liggja fyrir skjallega frá X um hvernig skipulagi öryggismála var háttað við umræddar framkvæmdir og þó vísað hafi verið í upplýsingar frá X í bréfum V til nefndarinnar felur slík tilvísun ekki í sér sambærilegt sönnunargildi. Eins að aðstæður voru á umræddum stað verður að leggja til grundvallar að eftir slys M hafi verið gerðar frekari öryggisráðstafanir, eins og t.d. að strengja borða við skurði, og þannig hafi verið hægt að bæta auðveldlega úr öryggismálum á svæðinu, sérstaklega þegar litið er til þess að gönguleið hafi rétt áður verið breytt. Verður að líta svo á að X hafi átt að hafa þannig yfirsýn vegna framkvæmdanna að fyllsta öryggis væri gætt, sérstaklega í ljósi þess að íbúar, eins og M, höfðu ekki val um að ganga um svæðið, hún þurfti þess til að komast heim til sín. Telst X því bera skaðabótaábyrgð á líkamstjóni M. Við mat á því hvort M eigi að bera hluta tjóns síns vegna meðábyrgðar verður ekki hjá því litið að bæði í gögnum lögreglu og bráðamóttökuskra er ástandi M lýst þannig að hún hafi verið talsvert drukkin eða áberandi ölvuð. Þó uppnám vegna líkamstjóna geti vitaskuld haft áhrif á upplifun fólks verður ekki litið framhjá þeim lýsingum lögreglumanna og heilbrigðisstarfsfólks sem hefur bæði menntun og reynslu af því að meta aðstæður. Ástand M telst því hafa skert möguleika hennar til að viðhafa þá aðgát sem nauðsynleg var við aðstæður sem hún vissi að væru hættulegar. Af öllum gögnum virtum telst M bera helming tjóns síns sjálf vegna meðábyrgðar.

Niðurstaða.

M á rétt á bótum úr ábyrgðartryggingu sveitarfélagsins X hjá V en þarf að bera helming (50%) tjóns síns sjálf vegna meðábyrgðar.

Reykjavík, 29. nóvember 2022.

Þóra Hallgrímsdóttir

Jóhann Tómas Sigurðsson

Heiða Óskarsdóttir